

Hem aprovat l'examen

Espanya ha aconseguit, aparentment amb menys esforços que no semblava, d'entrar per la porta gran a la Unió Europea, segons que acaba de confirmar l'informe definitiu de la Comissió Europea. Fa tot just tres setmanes, quan els governs europeus van fer públiques les dades de convergència, parlàvem dels "miracles" que uns i altres havien hagut de fer per complir els requisits, sobretot en l'espínos capítol del dèficit públic.

Ens restava parlar amb detall del cas espanyol: han calgut també "artificis comptables" per fer quadrar els números del pressupost? S'ha fet un miracle mai vist en la història de la política econòmica espanyola dels últims cinc-cents anys?

Anem a pams. En primer lloc, cal reconèixer l'esforç de rigor, sacrifici i eficiència que s'ha imposat en el pressupost públic (amb el suport de Convergència i Unió) i que s'ha estès a tots els àmbits de la societat espanyola: per exemple, amb la resignació dels funcionaris a tenir el sou congelat, amb la contenció salarial dels treballadors, i amb la millora de la qualitat i de preus dels productes fabricats per les empreses espanyoles. José María Aznar mateix, el dia en què es va saber l'aprovat de Brussel·les va ser capaç d'oblidar partidismes i va afirmar que havia estat un gran èxit de tothom.

Dit això, hi ha hagut artificis comptables, trucs per a fer quadrar els comptes? Doncs sí i no. La Comissió Europea s'ha desfet en elogis de la manera com s'ha reduït el dèficit espanyol, alhora que renyava països com França, Alemanya o Itàlia, per una raó o una altra. Però, si no es pot parlar exactament de "trucs", hauríem de parlar potser de *dopping* dels comptes públics espanyols.

Un *dopping* molt clar és el de l'efecte de les privatitzacions. Són molts milers de milions de pessetes els que han "caigut del cel" gràcies a la venda del patrimoni públic, i que han servit per donar un vigor insospitat al capítol dels ingressos de l'estat. Ara vindrà un purista i em dirà: però vostè no sap que les normes europees i les del govern espanyol són que els diners de les privatitzacions no poden reduir dèficit, sinó només deute?

I jo, imitant Josep Pla amb el caliquenyo a la boca, puc contestar: "Collonades!" A fi de comptes, el deute no deixa de ser el resultat d'acumular dèficits un any i un altre (que em perdonin els economistes per aquesta simplificació). El que demanen sobretot les normes europees és que no es facin servir els ingressos de les privatitzacions per tapar forats de factures de mobiliari en un ministeri o de nòmines endarrerides de qui sigui, per posar-ne dos exemples. Si els diners van a reduir deute, això és pràcticament el mateix que fa cada any la segona gran partida

de despeses del pressupost de l'estat, que no és ni Defensa, ni Ensenyament, ni tan sols Obres Públiques, sinó el que se'n diu Servei del Deute. Val a dir, pagar els interessos del deute públic i anar amortitzant el que es pugui.

Si no fos pel pagament del deute, ja fa ben bé tres o quatre anys (sí, des de l'època del socialista Pere Solbes) que el pressupost espanyol tindria sureràvit en lloc de dèficit. És el que se'n diu "dèficit o superàvit primari", és a dir: la diferència entre ingressos i despeses sense comptar els pagaments dels deutes acumulats.

Deixem el *dopping* dels ingressos i parlem del *trimming* (retallada) de les despeses, sobretot en un capítol prou significatiu, el de les obres públiques. Si ningú se sent una víctima clara dels "miracles" de

ALBERT CLOSAS

"Si ningú se sent una víctima clara dels 'miracles' de Maastricht, aquests són els contractistes d'obra pública, despesa que aquests dos últims anys ha caigut d'una manera brutal."

Maastricht, aquests són els contractistes d'obra pública. La setmana passada vàiem com es feien públiques les dades d'una caiguda brutal de l'obra pública, sobretot aquests últims dos anys, és a dir, conforme s'apropava l'examen de convergència. És això un "truc" comptable? Certament, no; és una simple decisió política (ornada d'invents comptables benivolents, com "el sistema alemany" o les "partides extrapressupostàries" que hom va prometre a CiU, i que encara espera). Però és evident que decisions com aquesta serveixen per passar un examen, encara que no es puguin repetir, ni de lluny, cada any.

En fi, que hem aprovat l'examen. Per cert, el 2,6% de dèficit aconseguit pel brillant govern Aznar no és el millor dels últims anys. L'any 1989, en la fase d'expansió econòmica anterior, l'equip Solchaga-Borrell va aconseguir un 2,5%... ■